2016

SANSKRIT

(Major)

Paper: 5.6

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following as directed:

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ লিখাঁ:

1×7=7

- (a) Who is the author of the book 'सर्वदर्शनसंग्रहः'?

  'সর্বদর্শনসংগ্রহ' গ্রন্থৰ লেখক কোন?
- (c) ''... স্বয় वेदास्त्रिदण्डं ...''

  What is the meaning of the word 'সিदण्ड' referred to here?
  ইয়াত উল্লেখ কৰা 'ত্ৰিদণ্ড'ৰ অৰ্থ কি?

- (d) Who is the author of the book 'महाभाष्य'? 'মহাভাষ্য' গ্ৰন্থৰ কোন ?
- (e) Fill in the blank : यानी ठाँर পृबन कवाँ : प्रकाशक्मिष्टमुपष्टम्भकं चलं च ____ ।
- (f) ''षोडशकस्तु विकारः''

  What is meant by the word 'विकारः'?

  'विकाबः' শर्मारे कि वृकाग्र ? '' क्या कि कारा कि कारा कि वृकाग्र ? ''
- (g) Name the author of 'सांख्यकारिका'.

  'সাংখ্যকাৰিকা'ৰ লেখক কোন?
- 2. Answer the following questions : 2×4=8 তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ :
  - (a) What is चैतन्य according to चार्वाकदर्शन?
    চার্বাকদর্শন মতে 'চৈতন্য' কি ?
  - (b) ''... द्वे शीर्षे सप्त हस्तासो ...''
    What is the meaning of 'सप्त हस्तासः'?
    'সপ্ত হস্তাসঃ' মানে कि?
  - (c) State the meaning of शब्दानुशासन.

    শব্দানুশাসনৰ অৰ্থ লিখাঁ।

(d) What are the causes responsible for the non-perception of perceptible things according to 'মান্তেযকাৰিকা'?

'সাংখ্যকাৰিকা'ৰ মতে প্ৰত্যক্ষযোগ বস্তুৰ অপ্ৰত্যক্ষৰ কাৰণসমূহ কি কি?

3. Explain the following :
তলত দিয়া বিষয়ৰ ব্যাখ্যা কৰাঁ :

 $5 \times 3 = 15$

(a) चक्षुराद्युक्तविषयं परतन्त्रं बहिर्मनः।

Or / নাইবা

स्वभावादेव तदुपपत्तेः।

(b) नाकिमष्टसुखं यान्ति सुयुक्तैर्बद्धवाग्रथैः। अथ चत्काषिणो यान्ति ये चिल्किमितभाषिणः॥

Or / নাইবা

यस्यानवयवः स्फोटो व्यज्यते वर्णबुद्धिभिः। सोऽपि पर्यनुयोगेन नैकेनापि विमुच्यते॥

(c) न प्रकृतिर्न विकृतिः पुरुषः।

Or / नाइवा

परोक्षमाप्तागमात्सिद्धम्।

(a) Discuss, according to 'सांख्यकारिका', why the Vedic means cannot be regarded as the cause of removing the three-fold miseries.

10

10

কিয় 'সাংখ্যকাৰিকা'ৰ মতে দুঃখত্ৰয় বৈদিক উপায়সমূহে উপশ্ম কৰিব নোৱাৰে, ব্যাখ্যা কৰা।

· Or / नाइवा

Define and illustrate the yours as stated in the Sāmkhyakārikā.

<mark>'সাংখ্যকাৰিকা'ত উল্লেখ কৰা ধৰণে উদাহৰণ</mark>সহ शुनमगुरुव निक्षा ।

(b) How many Pramanas are accepted in the Cārvāka system? Why Anumāna as a Pramāṇa is not admitted in the system? Discuss.

> চাৰ্বাকদৰ্শনৰ মতে কিমান প্ৰমাণ স্বীকাৰ কৰা হয়? এই দৰ্শনত কিয় অনুমান স্বীকাৰ কৰা নহয় ? আলচ কবাঁ।

Or / नाईवा

Write a note on the view of the Carvaka on Liberation (मोक्ष).

চার্বাকদর্শন মতে মোক্ষ কি, আলচ কবাঁ।

(c) Write a note on the पाणिनिदर्शन in the light of Sarvadarśanasamgraha.

'সর্বদর্শনসংগ্রহ'ৰ আধাৰত পাণিনিদর্শন আলচ কৰাঁ।

Or / नाइवा

Discuss the importance of studying Grammar.

वाकिवन-भास अधायनव शुक्क आनह कवाँ।

* * *

10